

Dlhová kríza má dlhé chápadlá. Kritika vysokých daní zľava. Víťazné bitky venezuelskej armády.

Obyvateľstvo starne, sociálny systém dostáva zabrať, bankám sa trasú vetché kolená a štátne pokladnice v Európe sa už dávno netešia príjmom ako v časoch bublín v rokoch 2002-2007. Problémy s rozpočtom sa nevyhýbajú nikomu, ani tým najlepším a najbohatším.

Podľa nových prepočtov má Rakúsky kumulatívny deficit rokov 2013-2017 dosiahnuť až 40 miliárd eur.

Viedeň ambiciózne plánovala v roku 2016 vyrovnaný rozpočet. Po nedávnych voľbách už politici pripravujú na trochu inú realitu. Podľa nových prepočtov má kumulatívny deficit rokov 2013-2017 dosiahnuť až 40 miliárd eur. Dôvodom je okrem iného stále neuspokojivý stav už raz zachraňovanej (a znarodnenej) banky Hypo Alpe Adria, ktorá akútne potrebuje ďalšiu miliardu.

Ako pripomenutie, že kríza ešte zďaleka neskončila, ECB minulý týždeň znížila úrokovú mieru, a je pripravená ju znižovať ďalej. Od roku 2008 tak aplikuje rovnaký liek a očakáva, že raz snáď zaberie. Nemecko tento krok mierne vystrašilo. Boja sa, že podobne ako na prelome milénia veľmi nízke úroky povedú k vzniku bublín v aktívach.

ČNB zrazila korunu a tak aj hodnotu úspor ľudí o takmer päť percent.

Ešte väčšie prekvapenie pripravila Česká národná banka. O prvej intervencii na devízových trhoch sa už šušovalo nejakú dobu. No jej intenzita prekvapila väčšinu, keď ČNB zrazila korunu (a hodnotu úspor ľudí) o takmer päť percent. Pritom ČR už dnes dosahuje obchodné prebytky okolo 10 %. Má to byť vraj impulzom, aby „ľudia začali nakupovať.“ Ľudia totiž sebecky príliš sporia a sťažujú tak politikom život.

Merkantilistické myslenie je živé v celej Európe. Komisia začala vyšetrovať Nemecko kvôli jeho veľkému obchodnému prebytku. Čo na tom, že tento prebytok nevzniká s eurozónou, s ktorou má Nemecko dokonca obchodný deficit. Ako k tomu poznamenal sekretár CSU Alexander Dobrindt, „Európu neposilníte tým, že oslabíte Nemecko.“ Ozaj, kedy začne Komisia vyšetrovať Grécko či Španielsko za „obsesiu importom“?

Standard & Poor's znížila v piatok rating Francúzska na AA.

Ale schytali to aj Francúzi, a to z vcelku nečakanej strany. Keď bývalý študentský líder maoistickej strany a súčasný prezident Komisie zahľási, že „Francúzsko je krajina, kde firmy platia ďaleko najvyššie dane, a to je problém pre rast,“ tak viete, že niečo je veľmi zle. Standard & Poor's znížila v piatok rating Francúzska na AA. Vláda ustúpila v zavádzaní novej dane na nákladné automobily, ktorá vyvolala veľké protesty, a odsunula ju o pol roka.

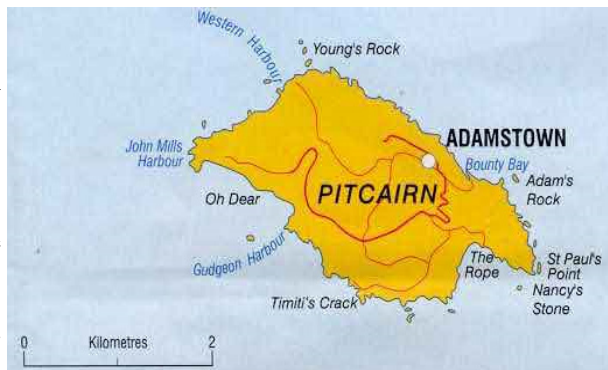
V oblasti daní sa blykli aj Španieli. Už v auguste prikázali pripojiť všetky domáce solárne panely na domoch do siete a platiť z nich daň, čím de facto zdanili slnko. Najnovšie pripravili solárnu políciu, ktorá vám môže domov vtrhnúť na kontrolu, či náhodou nemáte niekde na streche utajený solárny panel pre vlastnú potrebu.

Politici dane radi uvaľujú a ešte radšej vidia, keď ich ľudia platia. No im samým sa platí ťažšie. Stačí si spomenúť na bývalého premiéra tretej najväčšej ekonomiky eurozóny, právoplatne odsúdeného (ale nepotrestaného) za daňové úniky. Najnovšie má problém komisár pre obchod Karel De Gucht. Údajne pozabudol Belgicku nahlásiť isté rozsiahle príjmy z roku 2009, ktoré znamenali 900 000 eurovú daň. Vec ide na súd.

Pacifický ostrov Pitcairn dostal z európskeho rozvojového fondu za posledných 13 rokov 4,4 milióna eur.

Jedna pozitívna správa. Po 16-hodinových jednaniach sa Parlament a Komisia dohodli na rozpočte 2014. Platby by mali oproti roku 2013 poklesnúť o 6 %. Konečne nejaký škrt, len samým nadšením nesmieme zabudnúť, že práve kvôli tomuto škrtu si Komisia pred časom vydupala spätné zvýšenie rozpočtu 2013.

Na poli plytvania s Európskym rozpočtom je stále čo robiť. Pre inšpiráciu. Pacifický ostrov Pitcairn (územie Spojeného Kráľovstva) dostal z európskeho rozvojového fondu za posledných 13 rokov 4,4 milióna eur. Čo je na tom divné? To, že ostrov má len 50 obyvateľov. Možno tam má doktorý komisár postavený pekný bungalow...

Ale to je kvapka v Pacifiku. Napríklad na rozvoj širokopásmového internetu malo ísť v rokoch 2014-2020 v Európe takmer 10 miliárd eur. Suma bola osekaná na 1 miliardu eur. Úspešnej päťročnici už nebráni mandelinka zemiaková, ale pomalý internet. Podľa plánovačov by tak mala byť polovica EÚ do roku 2020 pokrytá 100mbit internetom. Nezamestnaní v Rožňave sa už tešia, ako im zrýchlenie internetu zmení životné vyhliadky.

Prezident Bundesbanky Jens Weidmann sa vyjadril jasne. „Privilégiá štátnych dlhopisov musia skončiť.“

Bliži sa tretí veľký stres-test európskych bánk, tentoraz vraj už poriadny. Zatiaľ je stále nejasné, ako sa budú posudzovať štátne dlhopisy, donedávna „100% bezpečné“. Prezident Bundesbanky Jens Weidmann sa vyjadril jasne. „Privilégiá štátnych dlhopisov musia skončiť. Treba ich posudzovať ako každé iné.“

Na juhu sa toho tento týždeň moc neudialo. Madrid je zaplavený odpadkami kvôli štrajku smetiárov. Radnica sa k nemu postavila šalamúnsky. Keďže o odpadky sa starajú súkromné firmy, tak to považuje za ich problém. Ak s tým vraj hneď niečo neurobia, vypovie im zmluvy. Malta začala predávať občianstvo po vzore iných členských krajín. Cena je 650 000 eur.

V rámci boja proti tabaku chce Brusel sledovať (a na štyri roky zaznamenať) pohyb každej jednotlivej krabičky cigariet. Keďže sa ich v Európe ročne predá okolo 30 miliárd, viacerí majú podozrenie, či si pri vymýšľaní tohto nápadu v Komisii nezapálili aj niečo silnejšie. Ako starosta Toronta.

Venezuela v ťažení proti kapitalizmu nepoľavuje, minulý týždeň prišiel rad na predajne s elektronikou.

Zakončíme v južnej Amerike. Hrdinná venezuelská ľudová armáda najskôr pred pár mesiacmi zachránila čistotu pozadí venezuelských občanov, keď chrabрым útokom vzala na steč papiereň. Vo víťaznom ťažení proti kapitalizmu nepoľavuje, minulý týždeň obsadila reťazec predajní s elektronikou a donútila ho znížiť ceny tovaru.

Pred Vianocami sa to viac ako hodí, dúfam že aj vy si vybojujete nejaké zľavy!

Martin Vlachynský
14.11.2013